

„Witaj maj, piękny maj,

U Polaków błogi raj”

REGULAMIN KONKURSU PLASTYCZNO-HISTORYCZNEGO

z okazji święta narodowego – 3 Maja

„WIWAT MAJ, TRZECI MAJ”

dla uczniów

Szkoły Polskiej im. 7 Eskadry Kościuszkowskiej
przy Konsulacie Generalnym RP w Chicago

I. Organizator:

- Nauczyciele Wiedzy o Polsce: Krystyna Wyrwał,
Elżbieta Makal,
Anna Awakowicz.

II. Cele konkursu:

- upowszechnianie wiedzy na temat 229 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- poszerzanie wiedzy związanej z działalnością Sejmu Czteroletniego i Konstytucji 3 Maja;
- budzenie zainteresowań dorobkiem minionych pokoleń, a w szczególności historią XVIII wiecznej Polski;
- kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych;
- kształtowanie wyobraźni uczniów poprzez tworzenie różnorodnych prac plastycznych na określony temat – rozwijanie twórczej aktywności.

III. Uczestnictwo w konkursie:

- Konkurs skierowany jest do uczniów klas IV-VIII oraz Liceum Szkoły Polskiej im. 7 Eskadry Kościuszkowskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Chicago.
- Konkurs przebiega w trzech kategoriach wiekowych:
 - klasy 4 – 5
 - klasy 6 – 8
 - klasy Liceum

IV. Kategorie konkursu:

- Klasy 4 – 5 kategoria - praca plastyczna **„Flaga Rzeczypospolitej Polskiej”**
Praca ręczna – technika malarstwo lub rysunek – format A3.
- Klasy 6 – 8 kategoria – praca plastyczna **„Postać historyczna związana z uchwaleniem Konstytucji 3 – Maja”**
Praca ręczna – kategoria malarstwo, rysunek, grafika – format A4.
- Klasy Liceum kategoria – prezentacja **„Pod historyczną lupą – Konstytucja 3 Maja”**.

V. Termin i miejsce składania prac:

Uczniowie klas 4 – 8 przesyłają zdjęcie pracy konkursowej drogą e-mail na adres nauczyciela wiedzy o Polsce:

- Krystyna Wyrwał: wyrwl@yahoo.com
- Elżbieta Makal: e.makal12@gmail.com
- Anna Awakowicz: awakowiczanna@gmail.com

Uczniowie Klas Liceum przesyłają prezentację wykonaną w programie PowerPoint lub Google Slides do nauczyciela Wiedzy o Polsce na wyżej podany adres e-mail.

Prace należy przesłać do 29 kwietnia 2020 r.

VI. Załącznik – Karta z Historii „Uchwalenie Konstytucji 3 – MAJA”

229 lat temu Sejm Czteroletni po burzliwej debacie przyjął przez aklamację ustawę rządową, która przeszła do historii jako Konstytucja 3 Maja. Była drugą na świecie i pierwszą w Europie ustawą regulującą organizację władz państwowych, prawa i obowiązki obywateli.

Celem ustawy rządowej miało być ratowanie Rzeczypospolitej, której terytorium zostało uszczuplone w wyniku I rozbioru przeprowadzonego przez Prusy, Austrię i Rosję w 1772 r.

Konstytucja została uchwalona na Zamku Królewskim w Warszawie.

Autorami Konstytucji 3 Maja byli Król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj. Konstytucja uchwalona 3 maja 1791 roku ustanowiła trójpodział władzy. Władzę ustawodawczą miał stanowić dwuizbowy parlament, składający się z Sejmu - 204 posłów spośród szlachty i 24 plenipotentów miast - oraz Senatu (złożonego z biskupów, wojewodów, kasztelanów i ministrów pod przewodnictwem króla), o ograniczonej roli.

Funkcję wykonawczą miał sprawować król i odpowiedzialny przed Sejmem rząd, zwany Strażą Praw, który tworzył prymas oraz ministrowie policji, pieczęci (spraw wewnętrznych), skarbu, wojny i spraw zagranicznych. Król mógł powoływać ministrów, senatorów, biskupów, oficerów i urzędników, a podczas wojny był wodzem naczelnym armii.

Rolę sądowniczą w państwie powierzano niezależnym trybunałom. Planowano reformę sądownictwa oraz utworzenie sądów ziemskich i miejskich, a także Trybunału Koronnego i sądów asesorskich.

Konstytucja ograniczała immunitety prawne oraz przywileje szlachty zagrodowej, tak zwanej gołoty. Celem ograniczeń względem szlachty było zapobieżenie możliwości przekupstwa biednego szlachcica przez agentów obcego państwa. Konstytucja potwierdzała też przywileje mieszczańskie nadane w akcie prawnym z 18 kwietnia 1791 roku. Według tego aktu, mieszczanie mieli prawo do bezpieczeństwa osobistego, posiadania majątków ziemskich, prawo zajmowania stanowisk oficerskich i stanowisk w administracji publicznej a także prawo nabywania

szlachectwa. Miasta miały prawo do wysłania na Sejm 24 plenipotentów jako swoich przedstawicieli, którzy mieli głos w sprawach dotyczących miast. Akt ten obejmował popólstwo opieką prawa i administracji rządowej.

Konstytucja 3 Maja znosiła takie „narzędzia władzy szlacheckiej” jak liberum veto, konfederacje, sejm skonfederowany oraz ograniczała prawa sejmików ziemskich. W dniu ustanowienia Konstytucji 3 Maja przestaje istnieć Rzeczpospolita Obojga Narodów a w jej miejsce zostaje powołana Rzeczpospolita Polska. Zniesiona zostaje też wolna elekcja, która w wieku XVIII w ogóle się nie sprawdziła, jej miejsce zastępuje władza dziedziczna, którą po śmierci Stanisława Augusta Poniatowskiego miał przejąć władca z dynastii Wettynów. Aby czuwać nad bezpieczeństwem wprowadzono stałą armię, której liczebność miała sięgać 100 tysięcy żołnierzy oraz ustanowiono podatki w wysokości 10% dla szlachty i 20% dla duchowieństwa – gołota, mieszczenie i chłopcy byli zwolnieni z płacenia podatku. Katolicyzm został uznany za religię panującą, jednocześnie zapewniono swobodę wyznań, choć apostazja wciąż była uznawana za przestępstwo. Aby Konstytucja była zawsze aktualna co 25 lat miał się zbierać Sejm Konstytucyjny, który miałby prawo zmienić zapisy w konstytucji.

Konstytucja 3 Maja była próbą ratowania Rzeczypospolitej w czasach szczególnie trudnych dla Polaków. Koniec XVIII w. przyniósł trzy rozbiory i utratę niepodległości na 123 lata. Twórcy Konstytucji 3 Maja określili ją jako „ostatnią wolę i testament gasnącej Ojczyzny”.

Konstytucja 3 Maja przetrwała czternaście miesięcy, gdyż prawa jakie wprowadzała były nie do zaakceptowania przez warstwę magnacką. Próba wprowadzenia konstytucji w życie została zniweczona już w połowie 1792 r. Było to związane z konfederacją targowicką. W dniu 27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu zawiązała się konfederacja, później nazwana targowicką. Należeli do niej Szczyński Potocki, Ksawery Branicki i Seweryn Rzewuski. Na ich „prośbę” połączone siły targowiczów 20 tysięcy i armii rosyjskiej w liczbie 97 tysięcy wkroczyły do Polski. Król zdołał wystawić tylko 37 tysięczną armię składającą się z rekrutów. Mimo kilku wygranych bitew, kiedy wojska rosyjskie dotarły pod Warszawę, król zdecydował się na kapitulację i przyłączenie do targowiczów. Armia polska poszła w rozsypek a sen o wolności umarł na kolejny wiek.

Czy wiesz:

Świętowanie 3 Maja było zakazane we wszystkich zaborach, dopiero po I Wojnie Światowej, kiedy Polska odzyskała niepodległość Święto zostało wznowione. Po II Wojnie Światowej było ponownie zabronione. Dopiero w 1981 roku władza zezwoliła na obchody 3-majowe. Od 1989 roku Święto Konstytucji 3 Maja znów jest świętem narodowym.

Na zakończenie przypomnijmy:

- I rozbiór Rzeczypospolitej: 1772 rok - Rosja, Prusy, Austria.
- 3 maja 1791 roku uchwalenie Konstytucji 3 Maja.
- 1792 rok - Konstytucja 3 Maja została obalona przez wojska rosyjskie razem z konfederacją targowicką.
- II rozbiór Rzeczypospolitej: 1793 rok - Rosja, Prusy.
- 1794 rok - wybuch Powstania Kościuszkowskiego. Powstanie zakończyło się klęską Polaków, a Tadeusz Kościuszko dostał się do niewoli rosyjskiej.
- III rozbiór Rzeczypospolitej: 1795 rok - Rosja, Prusy, Austria. Rzeczpospolita znika z mapy świata.